

ПРЕДЛОГ

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 182 став (7) од Законот за енергетика(*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 236/22 и 134/24), Владата на Република Северна Македонија, на седницата одржана на ДД.ММ.2024 година, донесе

УРЕДБА ЗА ГАРАНЦИИ ЗА ПОТЕКЛО

Предмет на уредување Член 1

Со оваа уредба поблиску се уредуваат:

1. начинот на издавање, пренесување, укинувањето и поништување на гаранциите за потекло;
2. формата и содржината на гаранциите за потекло;
3. начинот, постапката и условите за признавање на гаранциите за потекло издадени во други држави и
4. содржината, формата и начинот на водење на Регистарот на гаранции за потекло.

Дефиниции Член 2

Одделни изрази употребени во оваа уредба го имаат следното значење:

1. **„гаранција за потекло“** е електронски документ чија цел е обезбедување на доказ за потрошувачите дека определен удел или определена количина од енергијата е произведена од обновливи извори на енергија (во натамошниот текст: „ГП“),
2. **„Тело – издавач на гаранции за потекло“** е операторот на пазарот на електрична енергија кој согласно законот со кој се уредуваат гаранциите за потекло е надлежен на територијата на Република Северна Македонија за издавање на гаранции за потекло, евидентирање на преносот на гаранциите за потекло, признавањето на гаранции за потекло и нивно укинување или поништување, како и за водење на регистар за гаранции за потекло и
3. **„Тело – издавач на гаранции за потекло на друга држава“** е орган надлежен за водење на регистар за гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија во соодветната држава, за издавање на гаранции за потекло и евидентирање на преносот на гаранциите во други држави кои се членки на Европската Унијата и/или договорна страна или учесник во Енергетската заедница или по друга основа признати со меѓународна спогодба.

Барање за издавање ГП

Член 3

(1) Барање за издавање на ГП може да поднесе лице кое е производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија којшто за електроцентралата која е лоцирана на територија на Република Северна Македонија не се стекнал со статус на повластен производител кој користи повластена тарифа или премија.

(2) Лицето од став (1) на овој член, кое е регистрирано во Регистарот на гаранции за потекло поднесува барање за издавање на ГП до Телото – издавач на гаранции за потекло на образец даден во Прилог 2, кој е составен дел на оваа уредба

(3) Барањето од став (1) на овој член, се поднесува во електронска форма до Телото - издавач на гаранции за потекло.

(4) Кон барањето од став (1) на овој член, барателот доставува доказ дека е уплатен надоместокот за издавање на ГП, во согласност со тарифникот на Телото - издавач на гаранции за потекло.

(5) Телото - издавач на гаранции за потекло ги обезбедува од операторот на електропреносниот систем или операторот на електродистрибутивниот систем податоците за измерените количини електрична енергија која барателот ја предал во мрежата.

(6) Барањето од став (1) на овој член, се поднесува за издавање на ГП со стандардна големина од 1 MWh електрична енергија од обновливи извори која е произведена за кумулативен период од најмногу шест месеци сметано од денот кога започнало производството на енергија за кое се бара ГП.

Издавање на ГП

Член 4

(1) Ако врз основа на поднесеното барање за издавање на ГП и обезбедената документација и податоци од член 3 на оваа Уредба, Телото - издавач на гаранции за потекло утврди дека се исполнети условите за издавање на ГП, во рок од 10 дена од денот на поднесувањето на комплетното барање, му ја издава ГП на барателот и ја евидентира во Регистарот на гаранции за потекло.

(2) Ако врз основа на поднесеното барање за издавање на ГП и обезбедената документација и податоци од член 3 на оваа Уредба, Телото - издавач на гаранции за потекло утврди дека има потреба од дополнителни податоци или појаснување на податоците, за тоа го известува барателот во рок од 10 дена од денот на прием на барањето, при што во известувањето ги наведува дополнителните податоци и документи, односно појаснувањата коишто барателот треба да ги достави до Телото - издавач на гаранции за потекло.

(3) Барателот ги доставува до Телото - издавач на гаранции за потекло дополнителните податоци и документи, односно појаснувањата во рок од 10 дена од денот на приемот на известувањето од ставот (2) на овој член.

(4) Телото - издавач на гаранции за потекло во рок од 10 дена од приемот на дополнителните податоци и документи, односно појаснувањата:

1. донесува решение со кое барањето го одбива како неосновано или
2. ја издава ГП.

(5) Во решението со кое барањето за издавање гаранција се одбива како неосновано се наведуваат образложени причини.

(6) Од денот на издавање на ГП, барателот станува носител на ГП.

(7) Издадената ГП е со важност од 12 месеци сметајќи од денот на кој е произведена последната количина од електричната енергија за која се однесува ГП.

(8) ГП кои не се укинати или поништени, Телото - издавач на гаранции за потекло ги евидентира во Регистарот на гаранции за потекло како истечени најдоцна 12 месеци од производството на електричната енергија за кое е издадена ГП. Истечените ГП се земаат предвид во пресметката на резидуалниот енергетски микс.

Форма и содржина на ГП

Член 5

(1) ГП, известувањето за дополнителни податоци и решението за одбивање на барањето за издавање на ГП се во електронска форма.

(2) ГП задолжително ги содржи следните информации:

1. датум на издавање,
2. назив на Телото - издавач на гаранции за потекло кое ја издало и држава во која е издадена,
3. назив, седиште и единствен матичен број на носителот на ГП,
4. локација, инсталирана моќност и вид на технологија на електроцентралата, како и датум кога е пуштена во употреба,
5. регистарски код на електроцентралата во која е произведена електричната енергија за која се издава ГП,
6. датум до кој важи ГП и
7. единствен реден број на ГП.

(3) Единствениот реден број на ГП се наведува во сметката или фактурата за испорачана електрична енергија, ако снабдувачот и/или трговецот кој продава електрична енергија на потрошувачите е потребно да го докаже учеството или количината на електрична енергија од обновливи извори во енергијата што ја продава.

Пренос на ГП

Член 6

(1) ГП може да се пренесе во текот на нејзината важност од носителот на гаранцијата на друго лице кое е регистрирано во Регистарот на гаранции за потекло, при што периодот на важност на ГП не се менува.

(2) Пренос на ГП не може да се изврши ако:

1. носителот на ГП е потрошувач на електрична енергија или
2. носителот на ГП е снабдувач и/или трговец кој продава електрична енергија на потрошувачите во случај кога со ГП го докажува учеството или количината на електрична енергија од обновливи извори во енергијата што ја продава.

(3) Лицето на кое се пренесува ГП до Телото - издавач на гаранции за потекло доставува известување за пренос на предметната ГП во електронска форма. Во известувањето се содржи и изјава од претходниот носител на ГП дека се согласува да се изврши преносот.

(4) По приемот на известувањето од став (3) на овој член, Телото - издавач на гаранции за потекло издава изменета ГП во која се наведува новиот носител на гаранцијата и ја евидентира промената на носителот во Регистарот на гаранции за потекло.

(5) Телото - издавач на гаранции за потекло нема да издаде изменета ГП и нема да ја евидентира промената на носителот во Регистарот на гаранции за потекло, ако добие известување од Издавачкото тело од друга држава дека е започната постапка за признавање на истата гаранција во таа држава.

(6) Во постапката за пренос на ГП се применуваат роковите од член 4 на оваа Уредба, освен кога Телото - издавач на гаранции за потекло побарало информација од Издавачкото тело од друга држава дека е започната постапка за признавање на истата гаранција во таа држава, во кој случај рокот за издавање на изменетата ГП изнесува 20 дена сметано од денот на кој е побарана информацијата од Издавачкото тело од другата држава.

Укинување или поништување на ГП

Член 7

(1) Телото - издавач на гаранции за потекло со решение ја укинува ГП и тоа го евидентира во Регистарот на гаранции за потекло ако:

1. ГП е искористена (активирана) од носителот кој е нејзин краен корисник или
2. истекло периодот на важност на ГП.

(2) Телото - издавач на гаранции за потекло со решение ја поништува ГП и тоа го евидентира во Регистарот на гаранции за потекло ако:

1. добил известување од Издавачкото тело на друга држава дека ГП е запишана во соодветен регистар на гаранции на другата држава или
2. издадената ГП се базирала на погрешни податоци наведени во барањето или во податоците за измерените количини на електрична енергија за која се однесува ГП или
3. носителот на ГП доставил барање за поништување на ГП.

(3) Пред поништувањето на гаранцијата за потекло по основ на став (2) точка 1 на овој член, Телото - издавач на гаранции за потекло ги известува Издавачкото тело од државата во која ГП е запишана во Регистарот на гаранции и носителот на гаранцијата.

(4) Во случајот од став (2) точка 2 на овој член, Телото - издавач на гаранции за потекло отпочнува постапка за суспензија на носителот на ГП од Регистарот на гаранции за потекло во која соодветно се применуваат одредбите за суспензија на учесник на пазарот од правилата за пазар на електрична енергија. За време на суспензијата, на суспендираниот носител на ГП не може да му се издаде нова ГП или евидентира пренос на ГП. Суспендираниот носител на ГП може да бара престанок на суспензијата со доставување на доказ дека ги отстранил утврдените неправилности

Признавање на гаранции за потекло издадени во други држави

Член 8

(1) ГП издадена од Тело издавач на гаранции за потекло на друга држава која е договорна страна или земја членка на Европската Унија или со која Република Северна Македонија има склучено договор за меѓусебно признавање на гаранции за потекло, се признава и запишува во Регистарот на гаранции за потекло по барање на носителот на гаранцијата поднесено во електронска форма.

(2) Носителот на ГП кој бара признавање на ГП издадена во друга држава мора претходно да биде регистриран во Регистарот на гаранции за потекло.

(3) Кон барањето од став (1) на овој член, носителот на ГП доставува доказ дека е уплатен надоместокот за признавање на ГП, во согласност со тарифникот на Телото - издавач на гаранции за потекло.

(4) Во постапката за признавање на ГП издадени во друга држава, Телото - издавач на гаранции за потекло не ја утврдува веродостојноста на ГП издадена од Телото издавач на гаранции за потекло на друга држава, освен ако има оправдани сомневања за нејзината точност, сигурност и веродостојност.

(5) Во случај на сомнеж за точноста, сигурноста и вистинитоста на гаранциите за потекло за кои се бара признавање, Телото - издавач на гаранции за потекло бара од Телото издавач на гаранции за потекло на друга држава кое ја издало ГП да достави известување дека не постојат никакви пречки за признавање на гаранцијата.

(6) По добивање на известувањето од став (5) на овој член, Телото - издавач на гаранции за потекло во рок од пет дена донесува решение за упис во Регистарот на гаранции за потекло кое го доставува до носителот на ГП и за тоа го известува Издавачкото тело од другата држава.

(7) Ако од известувањето од став (5) на овој член, се утврди дека постојат пречки за признавање на гаранцијата, Телото - издавач на гаранции за потекло во рок од пет денови носи решение со кое го одбива признавањето на гаранцијата во кое ги образложува причините поради кои е одбиено признавањето.

(8) При одбивање на признавањето на ГП, Телото - издавач на гаранции за потекло ги известува барателот, Секретаријатот на Енергетската заедница и Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини, а решението го објавува на својата веб-страница. Доколку Секретаријатот на Енергетска Заедница достави мислење, Телото-издавач го зема во предвид и причините за отстапување од мислењето ги објавува заедно со решението.

Водење на Регистар на гаранции за потекло

Член 9

(1) Телото - издавач на гаранции за потекло води Регистар на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори (во натамошниот текст: „Регистар на гаранции за потекло“) во кој се евидентираат сите издадени, пренесени, признаени и укинати или поништени гаранции за потекло.

(2) Регистарот за гаранции за потекло се води во електронска форма од страна на Телото - издавач на гаранции за потекло.

(3) Во Регистарот на гаранции за потекло се регистрираат барателите на ГП, снабдувачите и/или трговците со електрична енергија, со поднесување на барање за регистрација во Регистарот на гаранции за потекло до Телото - издавач на гаранции за потекло, на образец даден во Прилог 1 и образец даден во Прилог 1А, кои се составен дел на оваа уредба.

Содржина на Регистарот на гаранции за потекло Член 10

(1) Регистарот за гаранции на потекло содржи податоци за издадените, пренесените, укинатите и поништените гаранции на потекло, издадени во Република Северна Македонија, како и признаените ГП издадени од Тела издавачи на гаранции за потекло на други држави.

(2) Задолжителни податоци кои ги содржи Регистарот за гаранции за потекло се:

1. назив, седиште, единствен матичен број и контакт информации на носителот на гаранцијата за потекло,
2. назив, седиште, единствен матичен број и контакт информации на носителот на лиценцата за производство на електрична енергија во чијашто електроцентрала е произведена електричната енергија,
3. единствениот регистарски код на електроцентралата од Регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија кој го води Министерството,
4. локација, инсталирана моќност и вид на технологија на електроцентралата на електроцентралата во која се произведува електричната енергија,
5. почетниот и крајниот датум на периодот на производство на електрична енергија за кој се однесува гаранцијата за потекло,
6. измерените количини предадена електрична енергија во мрежата според податоците добиени од операторот на електропреносниот систем или операторот електродистрибутивниот систем,
7. единствен реден број на гаранцијата за потекло,
8. податоци за извршениот пренос на гаранцијата,
9. податоци за признаените гаранции за потекло од други држави и
10. податоци за укинати и поништени гаранции за потекло.

Достапност и објавување на податоци од Регистарот на гаранции за потекло Член 11

(1) Податоците од Регистарот на гаранции за потекло се достапни на лицата регистрирани во Регистарот на гаранции за потекло.

(2) Телото - издавач на гаранции за потекло му овозможува на носителот на гаранцијата за потекло безбеден, сигурен и непречен пристап и увид во гаранциите на коишто тој е носител, вклучувајќи и историски преглед на неговите поништени, укинати или пренесени гаранции за потекло.

(3) Врз основа на податоците од Регистарот на гаранции за потекло, Телото - издавач на гаранции за потекло на својата веб страница објавува месечни и годишни извештаи за издадените, пренесените, признаените, поништените и укинатите ГП во облик на збирни прегледи, групирани според типот на електроцентрали и видот на обновливиот извор на енергија од кој е произведена електричната енергија. Месечните извештаи се објавуваат најдоцна до десетти во месецот и се однесуваат за претходниот календарски месец, додека годишните извештаи се објавуваат најдоцна до крајот на февруари во тековната година и се однесуваат за претходната календарска година.

Член 12

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на нејзиното објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

___ 07. 2024 година
Скопје

**Претседател на Владата на Република
Северна Македонија
Христијан Мицковски**

Прилог 1

Образец Барање за регистрација во Регистарот на Гаранции за потекло

I. Податоци за барателот - сопственикот на корисничка сметка	
Назив, седиште на сопственикот на корисничка сметка:	
Тип на учесник на пазарот на ЕЕ	
Број на лиценца	
ЕМБГ/ЕМБС	
Службена Адреса	
Адреса за е-пошта:	
Број за контакт - мобилен телефон	
ЕИС код	
II. Контакт лице за технички прашања	
Име и Презиме	
Адреса за е-пошта:	
Број за контакт- мобилен телефон	
III. Контакт лице за финансиски прашања	
Име и Презиме	
E-mail	
Број за контакт- мобилен телефон	

Датум: _____

Име и презиме на одговорното лице: _____

Потпис и печат:

Прилог: Изјава за Барање за регистрација во Регистарот на Гаранции за потекло

Изјава на подносителот на Барање за регистрација во
Регистарот на Гаранции за потеклогаранции за потекло

Изјавувам под полна морална, материјална и кривична одговорност дека податоците наведени во ова Барање за регистрација во Регистарот на гаранции за потекло Гаранции за потеклои приложената документација се точни и веродостојни и во целост одговараат на фактичката состојба.

Воедно потврдувам дека ќе ги сносам трошоците за регистрација во Регистарот на Гаранции за потекло.

Место и датум

Одговорно лице

Име и презиме

Функција

Потпис (*своерачен или електронски
во зависност од
формата во која се
поднесува барањето*)

Прилог 1А

Образец Барање за регистрација на електроцентрала во Регистарот на Гаранции за потекло

Нова регистрација / Изјава за измена на податоци		Датум	
Податоци за Корисникот			
Корисникот е сопственик на електроцентралата			Да/Не
Име на корисникот		контакт лице:	
Адреса:		e-mail:	
Град:		телефон:	
Поштенски број:		моб.телефон:	
Држава:		Факс:	
Податоци за електроцентралата			
Име на електроцентралата :		Географска ширина	
Адреса:		Географска должина	
Град:		Инсталирана моќност (kVA)	
Поштенски број:		Датум на пуштање во работа	
Држава:	Република Северна Македонија	Напонско ниво на приклучокот (kV)	
Оператор за мерни податоци за произведената ЕЕ:		Регистерски број на мерниот уред	
Доколку електроцентралата не е директно приклучена на мрежа, дека се наведат околностите:			
Тип на електроцентрала (Технологија) :			

Датум: _____

Име и презиме на одговорното лице: _____

Потпис и печат:

Прилог: Изјава за Барање за регистрација на електроцентрала во Регистарот на Гаранции за потекло

Изјава на подносителот на Барање за регистрација на електроцентрала
во Регистарот на Гаранции за потекло

Изјавувам под полна морална, материјална и кривична одговорност дека податоците наведени во ова Барање за регистрација на електроцентрала во Регистарот на Гаранции за потекло и приложената документација се точни и веродостојни и во целост одговараат на фактичката состојба.

Воедно потврдувам дека ќе ги сносам трошоците за регистрација во Регистарот на Гаранции за потекло.

Место и датум

Одговорно лице

Име и презиме

Функција

Потпис (*своерачен или електронски
во зависност од
формата во која се
поднесува барањето*)

Образец Барање за издавање на Гаранција за потекло на електрична енергија

1. Податоци за Барателот					
1. Име и презиме /назив на Барателот:					
2.Адреса на живеалиште/ седиште:					
3.ЕМБГ/ЕМБС					
4.Телефонски број:					
5.Адреса за е-пошта:					
6.Име и презиме на лице за контакт					
7.Единствен регистарски код на електроцентралата					
2. Податоци за гаранциите					
1.Период за кој се бараат гаранции					
2.Вкупно произведена електрична енергија во kWh					
3.Произведена ЕЕ како резултат на реверзибилна работа во kWh					
4.Електрична енергија произведена од обновливи извори во kWh					
5.Учество на обновливи извори во вкупната енергија на горивата во %					
3. Податоци за употребени горива за електрани кои користат биомаса или биогаз					
Ред бр.	Вид на гориво	Извор на набавка	Количина	Ед.мерка (kg, l или m ³)	НКВ (kJ/kg, kJ/l или kJ/ m ³)
1					
2					

Датум: _____

Име и презиме на одговорното лице: _____

Потпис и печат:

Прилог: Изјава за Барање за издавање на Гаранција за потекло на електрична енергија

Изјава на подносителот на барањето

Изјавувам под полна морална, материјална и кривична одговорност дека податоците наведени во ова Барање и приложената документација се точни и веродостојни и во целост одговараат на фактичката состојба.

Место и датум

Одговорно лице

Име и презиме

Функција

Потпис (*своерачен или електронски
во зависност од
формата во која се
поднесува барањето*)

Образложение

Важечкиот Правилник за обновливи извори на енергија (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 112/19, 240/19 и 138/22) (во натамошниот текст: Правилник за ОИЕ) одблиску ги пропишува: начинот на издавање, пренесување и одземање на гаранциите за потекло и нивната содржина; начинот, постапката и условите за признавање на гаранциите за потекло издадени во други држави; и содржината, формата и начинот на водење на регистарот на гаранции за потекло. Согласно важечкиот Правилник за обновливи извори на енергија (*), Агенцијата за енергетика води регистар на издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија.

Предлог Уредбата за гаранции за потекло, (во понатамошниот текст предлог уредба) која се предлага произлегува како обврска од Директивата за обновливи извори на енергија. За текстот на предлог уредбата е спроведена консултација со надлежните институции и коморите како и со Секретаријатот на Енергетската заедница.

Согласно член 182 став (7) од Законот за енергетика со предлог уредбата се предвидуваат сите услови за функционирање на пазарот на гаранции за потекло на електрична енергија од обновливи извори на енергија во Република Северна Македонија.

Согласно последните измени на Законот за енергетика(*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19 и 236/22), се изврши промена во надлежноста за водење регистар на издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија. Надлежноста за овие активности, наместо Агенцијата за енергетика, согласно измените на Законот за енергетика(*) ја има Операторот на пазарот на електрична енергија.

Предлог уредбата пропишува: Форма и содржина на гаранциите за потекло; начинот на издавање, пренесување и, поништување на гаранциите за потекло; начинот, постапката и условите за признавање на гаранциите за потекло издадени во други држави и содржината, формата и начинот на водење на Регистарот на гаранции за потекло.

„Гаранција за потекло“ е документ чија цел е обезбедување на доказ за потрошувачите дека определен удел или определена количина од енергијата е произведена од обновливи извори на енергија, („во понатамошниот текст „ГП““)

Барањето за издавање на ГП може да го поднесе лице кое е производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија којшто за електроцентралата која е лоцирана на територија на Република Северна Македонија не се стекнал со статус на повластен производител со повластена тарифа или премија.

ГП се издава со стандардна големина од 1 MWh електрична енергија од обновливи извори на енергија која е произведена за кумулативен период од најмногу шест месеци сметано од денот кога започнало производството на енергија за кое се бара ГП.

Издадената ГП е со важност од 12 месеци, сметајќи од денот на кој е произведена последната количина од електричната енергија за која се однесува ГП.

ГП може да се пренесе во текот на нејзината важност од носителот на гаранцијата на друго лице кое е регистрирано во Регистарот на гаранции за потекло.

Предлог уредбата пропишува правила и за укинување или поништување на ГП, признавање на ГП издадени во други држави, како и правила за водење на Регистар на гаранции за потекло, содржина на Регистарот на ГП и достапноста и објавувањето на податоци од Регистарот на ГП, кое ќе се прави од страна на Операторот на пазарот на електрична енергија.

Со донесување на Уредбата за гаранции за потекло, се очекува дека ќе се формира Регистар на гаранции за потекло, кој ќе го води Операторот на пазарот на електрична енергија во Република Северна Македонија. На тој начин, ќе се воспостави механизам за финансиска поддршка на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија и понатамошно развивање на обновливите извори на енергија во Република Северна Македонија.